

De “Dwalend naar Ditzum” route brengt je langs mooie plekken net over de grens bij onze Oosterburen. Je rijdt langs het diepste punt van Niedersachsen, komt langs een oude vissershaven en ziet één van de eerste stenen huizen van de omgeving. De terugweg gaat via het oude vestingdorp “Oudeschans”.

Lengte: 87 Km

Doorkruist: 2 landen NL en DE

Begin / Eind: Winschoten

De start van de route is tevens het eindpunt. Je start vanaf de parkeerplaats waar de auto voor je klaarstaat. De werking van deze route is als volgt. De cijfers (1, 2, etc.) geven de route aan. De stukken tekst daartussen geven onderweg tussen de route [beziens-](#) en wetenswaardigheden aan.

1. Rij vanaf de parkeerplaats rechtsaf de Zeefbaan op. Rijd de weg uit en sla rechtsaf naar de rotonde. Neem hier de eerste afslag.
2. Aan het eind van de weg neem je op de rotonde de tweede afslag richting Beerta.
3. Neem bij de volgende rotonde de tweede afslag richting Beerta. In Beerta bij de kerk rijd je rechtdoor. Je rijdt daarna Beerta uit. Blijf op deze weg tot in Bad Nieuweschans.

Beerta is een voormalig veenontginningsdorp. De kerk in Beerta komt uit 1506. Door brand is er besloten dat de kerktoren niet meer aan de kerk zelf vastzit. Daarnaast is het stuk grond tussen Beerta en Bad Nieuweschans onderdeel van de “graanschuur” van Nederland. In het weidse landschap wordt veel graan verbouwd.

4. Nadat je Bad Nieuweschans bent binnengereden ga je over de brug en neem je de tweede afslag naar links (voor de supermarkt). Aan het eind van de weg ga je naar links (W. Mettingstraat).

Bad Nieuweschans Het is de meest oostelijk gelegen plaats van Nederland en tevens de meest noordelijk gelegen grensplaats. Het is een grensplaats en kuuroord met een rijke historie.

5. Sla aan het eind van de weg rechtsaf, de Europaweg op. Hier rijd je Bad Nieuweschans uit en passeert de Nederlands / Duitse grens.
6. Sla linksaf richting Ditzumerverlaat / Landschaftspolder. Op deze weg bevindt zich in de bocht een [picknickbank](#) waar je eventueel kunt uitstappen. Vervolg deze weg. Op deze weg kun je voor de dijk naar links gaan om ‘[De Kiekkaaste](#)’ te zien.

De Kiekkaaste - De Kiekkaaste is een vogelkijkhut dat zich buiten de dijk bevindt waarbij je kan uitkijken op de Dollard. Door een mengsel van het zoete water vanuit de Eems en het zoute water vanuit de Waddenzee is vanuit de Kiekkaaste een waddenlandschap te zien met een grote verzameling aan verschillende flora en fauna.

7. Na 4,5 km staat aan de linkerkant een bord 'Zum Dollart' en een beeld/plaat van een man met een korf. Als je deze weg 'Buttje Pad' inrijdt kom je uit bij de dijk. Hier kun je de Dollard oplopen. Ook bevindt zich op de dijk een picknickbank waar je kunt uitstappen.

Smokkelroute 1933 / 1945 - Een van vele vluchtwegen liep over de Dollard. Met de hulp van Nederlandse vissers en hun boten met platte bodem kon de oversteek van de Dollard gemaakt worden. Niet alleen smokkelwaar, maar natuurlijk ook mensen hebben deze route gebruikt om naar andere plekken te kunnen komen.

8. Vervolg de Kanalpolder. Sla rechtsaf naar de Heinitzpolder.
9. Vervolg deze weg en u rijdt Ditzumerverlaat binnen. Aan het eind van de weg bij de T-splitsing gaat u naar links richting Ditzum.

Diepste Punt van Nedersachsen In Ditzummerhamrich, het dorp dat gepasseerd wordt, staat de molen "Wynhamsterkolk" en is daarmee ook het laagste punt van Nedersachsen. Het ligt 2,50 m onder NAP.

10. Neem de afslag richting Pogum (linksaf). Meteen aan de linkerkant staat een picknickbank waar je eventueel kunt uitstappen.
11. Vervolg de weg. Je rijdt Dyksterhusen binnen. Hier ga je naar links richting 'Bohrinsel'. Nadat je over de brug bent gereden ga je naar rechts richting Ditzum. Vervolg de weg langs de dijk.

Bohrinsel – Het is een voormalig boorplatform in de Dollard. Je kan de auto bij de dijk parkeren en er naar toe lopen en genieten van een mooi uitzicht. Het is ongeveer 10 minuten lopen naar het boorplatform. **(De oldtimers moeten bij de dijk blijven omdat het zoute water en kans op overstroming niet goed is voor de auto's)**

12. Sla rechtsaf naar de Dollartweg.
13. Aan het eind van de weg over de brug naar links naar de Pogumer Straße. Gaandeweg rijdt u Pogum binnen. U kunt links afslaan naar de Diekshörn waar zich picknickbankjes bevinden.

14. Vervolg de weg, u rijdt Pogum weer uit. Neem na de groene brug de tweede afslag naar links. U rijdt nu [Ditzum](#) in.

Ditzum – *Is een leuke vissershaven waar je wat kunt eten en drinken. In het dorp bevindt zich een oude houten brug die zeker de moeite waard is om te bekijken. De brug is zo hoog omdat de turfschepen volledig volgeladen er onderdoor moesten kunnen.*
- Aanrader: Vis eten bij Fischhaus

15. Sla aan het eind van de weg linksaf richting de molen. Ga met de weg mee links.
16. Sla rechtsaf richting Sielstraß
17. Vervolg de weg. Sla aan het eind van de weg linksaf richting Leer. U rijdt nu Ditzum uit.
18. Neem de eerste afslag naar rechts richting Bunde. U rijdt nu Oldendorp binnen. Vervolg [deze weg](#) voor 13.3 km.

Ganzen – In het gebied tussen Oldendorp en Bunde vind je een van de grootste broedplaatsen van wilde ganzen. Het is een beschermd natuurgebied en in het voorjaar zit het grauw van de vogels.

19. Ga met de weg mee naar links richting Bunde. Blijf rechtdoor rijden.
20. Na 2.6 km ziet u aan de linkerkant één van de eerste stenen huizen ([Steenhuis Bunderhee](#)) van de omgeving.

Steenhuis Bunderhee – *Eén van de oudste stenen huizen in de omgeving is het steenhuis van Bunderhee. Het oudste gedeelte staat er al sinds de jaren 1300. Tot die tijd was het in de omgeving niet gebruikelijk dat huizen of gebouwen (behalve kerken) van steen werden gebouwd. Er stond zelfs een boete op.*

21. Nadat u Bunde bent binnengereden slaat u rechtsaf naar de Kirchring. Rijd rechtdoor.
22. Sla rechtsaf aan het eind van de weg.
23. Zodra u Bunde bent uitgereden neemt u de eerste afslag naar links richting Bunderneuland. Vervolg deze weg voor 5.2 km.
24. Blijf de weg vervolgen bij het kruispunt richting de Alte Schöpfwerkstraße. Bij het kruispunt bevinden zich picknickbankjes waar u eventueel kunt uitstappen.
25. Volg de weg 2.2 km tot je bij de Swart Weg komt en sla rechts af.
26. Bij de T-splitsing neem je afslag naar rechts , Wymeester Haupstrasse
27. Na het passeren van de **Brug** over het kanaal (wat tevens de Grens NL/DE is). Volg je de weg verder richting Oudeschans / Bellingwolde.

Wymeesterbrug – De brug is gebouwd tijdens de kanalisatie van Westerwolde. Het is een grensovergang zonder tolhuizen o.i.d.

28. Sla aan het eind van de weg rechtsaf naar de Oudeschanskerweg. Neem de tweede afslag naar links naar de Molenweg. U rijdt nu **Oudeschans** in.

Oudeschans – Een oud vestingdorp met een rijke historie dat is ontstaan in de 16^e eeuw ten tijde van de 80-jarige oorlog met Spanje. Het dorp heeft een leuke kern en er kan gewandeld worden.

29. Sla aan het eind van de weg rechtsaf richting Winschoten.
30. Voor de rode brug aan de rechterkant bevindt zich het laatste picknickbankje van de route.
31. Vervolg de weg. Aan het eind van de weg slaat u rechtsaf naar de Tweekarspelenweg richting Winschoten.
32. Sla rechtsaf richting Winschoten en blijf de weg vervolgen.
33. Ga met de weg mee naar Winschoten.

34. Aan het eind van de weg rechts afslaan richting Winschoten.
35. Neem bij de rotonde de derde afslag en rijdt [Winschoten](#) binnen.

Winschoten – Een stad die in het verleden zes molens heeft gehad en daardoor ook de bijnaam Molenstad kreeg. Tegenwoordig het centrale punt voor de gemeente Oldambt. Winschoten mag zich pas 1819 stad noemen, tot die tijd was het een “Vlek”. Dat wil zeggen groot stedelijk gebied met een grotere marktplaats zonder stadsrechten.

36. Ga rechtdoor over de volgende rotonde richting het spoor.
37. Ga over het spoor met de weg mee naar rechts. Vervolg de weg.
38. Ga rechtdoor over de rotonde.
39. Neem bij de volgende rotonde de eerste afslag en sla vervolgens linksaf.
40. Sla rechtsaf de Zeefbaan op.
41. Neem de eerste afslag naar links en na 150 meter bevindt u zich op het startpunt van de route.